

SZARVASI ÚJSÁG

Heti ap, a társadalom, közgazdaság és irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Égész évre 6 frt. — kr.
Félévre 3 frt. — kr.
Negyedévre 1 frt. 50 kr.

~~~~~  
Egyes szám ára 12 kr.  
~~~~~

MEGJELENIK:

hetenként egyszer. vasárnap.

~~~~~  
Az előfizetési pénzek, úgy a lap szellemi részét  
illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra  
cizimzendők.

~~~~~  
A nyilt-térben minden garmondsor díja 25 kr.
~~~~~

HIRDETÉSEK

jutányos áron vétetnek fel.

~~~~~  
A hirdetések az „Árpád” irodalmi és nyom-
dai intézetbe küldendők.

~~~~~  
Budapesten lapunk számára hirdetéseket el-
fogad Jaulusz Gyula Dorottya utca 11. sz. tovább
A. V. Goldberger, servitater 3. sz. alatt.

A társadalomból.

Tíz esztendő óta jöttünk rá még. hogy sokkal többet költünk, mint amennyi pénzünk van. Nem is könnyű dolog volt észre venni a tejjel mézzel patakzó ország szülőtteinek, kik hozzá voltak szokva, hogy minden rendelkezésükre áll e földi világon. haláluk után pedig égbe viszik őket az angyalok. Különben Istenünk volt, (a magyarok istene) hát mért ne költhetnénk bátran, majd visel az gondot reánk?

Nem is volt semmi bajunk. Ha valaki elköltötte a pénzét és mindenét, nem valami nagy baj volt. maradt a többinek. Vagy örökölt az ember vagy beház-
zasodott valami jómodu familiába.

Mikor egy magyar államférfi kimondta nagy pathossal, hogy az ég boltjára kellene felírni „takaré-
kosság” hadd olvassa minden nap. minden ember. megmosolyogtuk. A frázisok korában éltünk és a frázisok nevezete vagyunk. Hát azt gondoltuk. hogy ez is egy nagy frázis s ha utána kiáltjuk a szokásos „éljent” egészen eleget tettünk honfiúi kötele-
ségünknek.

Hanem hát egy idő óta, kezd nagyon hátba ü-
ögetni ez a mondat, hogy „a takarékoságot az ég-
boltra kellene felírni”, és hogy azt akkor jobb lett volna nem felírni . . . (mert fájdalom sokan nem tudnak olvasni azok közül a kik költeni jól tudnak) hanem figyelmesebben meghallgatni.

Összes miseriáink abból származnak, hogy jöve-
delmünknel többet költünk. Már az is baj lenne. ha annyit költenénk mint a mennvi a jövedelmünk, (az angol ember lelkiismereti furdalásokat érez, ha éven-
kint nem tehet valamit félre) de hát mikor még töb-
bet költünk!

Szóljuk a kormányt, a mostoha időket, panasz-

kodunk kis jövedelmeink miatt, de azért adjuk az urat. Tudósaink könyveket irnak, államférfiaink be-
szódeket tartanak annak kiderítése céljából, hogy miért szegényedik a magyar középosztály? s míg a könyveket irják és a beszódeket deklamálják, ők ma-
gok is egyre szegényednek. mert nem takarékos-
kodnak.

Egyik ezt az okot süti ki, másik is felhoz ar-
gumentumokat, és az mind igen érdekes lehet elol-
vasni, de azért mind nem igaz az, összes ziláltságunk oka az. hogy nem vagyunk takarékosak. Vagy ez van benne ezekben a könyvekben, és beszódekben s akkor elég lett volna egyetlen szó, vagy nincs ez benne és akkor egészen felesleges okoskodásuk.

De hát fatalisták voltunk örökké, nem tudtuk elhinni s még ma sem tudjuk, hogy minden ember a saját szerencsájének a kovácsa. azt tudjuk, hogy a kiket az Isten egy garasra sem teremtett csinálhat az amit akar, sohasem lehet két garasa, ha pedig a jó szerencse kedveli, még a lyukas hidon is pénzt ta-
lálhat.

Ázsiai természetünk jellemző vonása ez, s még ki nem veri belőlünk a nyomor, a végszükség, addig a feje tetejére állhat a kormány és törvényhozás egy-
aránt. A tékozlás ellen nincs arkánium.

Lehetetlen, hogy itt eszembe ne jusson a tö-
rök dal:

„Jó dolga van annak, kinek semmije nincs.

Nyugodtan fekszik nyugodtan kel.

Nincs rá semmi gondja mit hova dugott el.”

Akár csak illuzió lenne ez a nóta. A felfogás édes magunkra vall.

De az ilyesmi jó volt régenten, a XIX-ik század

kezdetébe már be nem illik. Ma már ki lehet mondani, hogy elpusztult az a nemzet, a melyik nem takarékos.

De ezt a nemzeti takarékoságot nem úgy értjük, hogy egyedül csak Szapáry miniszter legyen takarékos s krajczáros szivart szivjon mint hajdan Duschek, hanem legyen takarékos minden egyes állampolgár, mert ezen nyugszik a családok jóléte, s a családokon nyugszik az állam.

Ha csak egy kis statisztikai bepillantást teszünk ide velem, meggyőződünk róla, hogy sehol sincsenek olyan laza, szomorú viszonyban a családok mint Magyarországon.

A családi életet itt senki sem veszi komolyan. Az emberek élnek mától holnapig, s az a ledér felfogás jut érvényre hogy „a ki ntánam jön csukja be az ajtót.”

Itt az humoros jóízű mondás, ha valaki felemlíti hogy ő neki ugyan nem fog kelleni testamentumot csinálni, mert csak az adósságot örökli a családjá. Más államokban megvetik az oly embert a ki úgy áll, itt joviális, becsületes embernek tartják.

Sajátságos felfogás ez, mely a pénzszerzés és vagyongyűjtést ellenszenvesnek tünteti ki, s mintegy hizeleg a tékozlásnak, mert a ki többet költ mint a mennyit keres az nálunk nem „haszontalan fogyasztó” (pedig ez volna az igazi neve) hanem gavallér.

Angliában a hol pedig gazdagabbak az emberek majdnem a fele (42 perczent) biztosítja családjá javára az életét, nálunk alig 4—5 perczent, s ezek is többnyire nem magyar születésűek, mert ezek sohasem akarnak megkomolyodni még mindig bennök van a nomád vér;

a jövővel nem törődnek s a polgárosult intézményekből a magok hasznát kihuzni nem birnak elég fogékony-sággal. Nem hiába hangsúlyozta egy híres közgazdász, hogy „az életbiztosítás a nemzetgazdaság egyik főtényezője”, mert valóban a legnagyobb jólétnek örvendő országokban, jelesen Angol-és Franciaországban van ez leginkább elterjedve.

A luxus a rajongóvágy és a könnyelműség e betegségnek a melyet festek a legfőbb symptomái. E három dolog körül forog mindaz, a mit majd ezen név alatt panaszlunk hogy az „átkos közösügy,” majd hogy „nehéz időket élünk.”

Nálunk a kétszáz holdas ember úgy él, mint a négyszáz holdas, a négyszáz holdas pedig mint a mágnás, mindenik többet mutat mint a mennyi, de azért szomorú is az ilyen táncznak a muzsikája: a dob, mely az udvaron előbb-utóbb megperdül.

Ez alól nem ment senki sem, mert ez már megrögzött nemzeti betegség.

Egyszer Deák Ferenczcel történt. A tollkését Zalaegerszegen feledte a vendéglő asztalán a hol ebédelt.

A mint észrevette a hiányt, rögtön sürgönyözött egyik ismerősének, hogy menjen el a vendéglőbe s ha meg van ott még bicskája, kérje el és küldje le azonnal Pestre. Az ismerős éppen nem volt odahaza, tehát nem tehetett semmi intézkedést. A türelmetlen Deák ennél fogva még egyszer sürgönyözött, de most már a vendéglősnek.

Az aztán visszafelelt azonnal hogy színét sem látták a bicskának.

Epen egyszerre nyitott be Somsich a sürgönnyel

T Á R G Y

A költőkhöz.

Kit lelkesítne ma a dal
E szörnyű hajsza közepett,
Mikor az emberek fele
Végrehajtónak s ületett? . . .
Tudós prókatorok előtt
Emelgetjük a kalapot,
Üzér-tanya lett a világ . . .
— Szegény költők hallgassatok!

Pedig nem vesztek még ki, nem,
A nagy erények törzsei.
Ápolják ma is azokat
Az új világ új bölcsei.
Csakhogy az emberszeretet
Meggéri ma a kamatot!
Bitang üzér a jóltevőd. . . .
— Szegény költők hallgassatok!

S az ifjuság? rajong ma is;
De ép oly okos, mint ledér.
Telekkönyvekből lesi ki,
Hogy az „imádott” mennyit ér . . .
Urát játszik, s dőzsölve él,
Ha már hitelre kaphatott,
Walczerre dobban a szive . . .
— Szegény költők hallgassatok!

Sivár e táj nektek nagyon!
Mennétek is; de hát hova? . . .
Jó, ha akad egy meczénás.
S egy ministeri iroda.
Szó, a mi szó, ez lett bizon
A ti magas parnasszotok!
Phoebus bureau-chef lenne ma . . .
— Szegény költők halgassatok!

Sipos Soma.

Deák panaszkodva említé hogy a bicskája most már oda.

— Talán valami emlék volt?

— Nem az, egy forintért vettem a vácsi utcán

— Hát a sürgönyzés mibe került?

— Egy forint hat anba.

— És most még sincs meg a bicska. Nem tudtál inkább egy újat venni? :

— Tudtam volna biz az . . . mondja az öreg ur elgondolkozva, h a m a g y a r e m b e r nem volnék. De így eszembe se jutott.

Pars pro toto. Ez a kis epizod magán hordja mindnyájunk karakterét. Se gazdálkodni nem tudunk, de meg a beosztáshoz sem értünk. Gondolkozás nélkül vegetálunk az életben, magunkkal és családjainkkal nem törődve, hanem mindig solajtózva várva a jobb időket de valjon honnan miféle alapon?

Élünk mától holnapig.

Ezért függ fölöttünk az a sötét kérdés ha valjon élünk-e holnap?

Csarnok.

Egy kis állat a nagy természetben.

Ezalatt az idő alatt semmit sem evett. Végre pókocskák bujkáltak ki a kis fehér golyóból s mindnyájan egy nyílásból. Mikor az utolsó kis állat is kibujt, — a pók megszűnt élni, bevégezte pályafutását.

A mily vadak, félénkek a pókok a legkisebb veszély

Bede Anna tartozása,*)

Mind együtt ültek a bírák. Ott künn a köd nekinehezdedett az idomtalan épületnek s szinte összébb szorítá annak falait, ráült az ablakokra s elhomályosítá a jégvirágokat. Minek is ide a virágok?

A teremben nehéz, fojtott levegő volt, ködmön és pálinka-szag s a legfelső ablaktáblán csak lassan, lomhán forgott az ólomkarika.

A bírák fáradtan dőltek hanyatt székeiken, az egyik behunyta szemeit s kezét bágyadtan leeresztve, hallgatta a a jegyző tollának perczegetését, a másik ásitozva dobolt írónjával a zöld asztalon, míg az elnök, letolva pápaszemét orra hegyére, izzadó homlokát törle kendőjével. Szürke hideg szemei fürkészve szegződtek az ajtóra, melyen most távozik, az imént letárgyalt bűnügy személyzete, a beidézett tanúk és vadlottak.

Van-e még odakin valaki? — kérdi vontatott, rideg hangon a szolgától.

Egy leány mondja a szolgál.

— Hadd jöjjön be az a lány.

Az ajtó kinyílt és a lány belépett. Űde légáramlat

* Szerzőnek a „jó palócok” cím alatt közelébb megjelent könyvéből

alkamakor, a mily hamar futnak a levelek alá, hogy baj ne érje, oly bátrak, ha a tojásukat kell megvédeniök. Ép mint a tyúk, mely eszeveszetten rohan egy pillangó elöl s mint kolló mikor esibéit kell védelmeznie, ebeket disznókat is megkerget. Érdekes volt nézni a kis állatot, ha tojását elvettem. Aggódva, megrémülve ide oda futkosott, míg ismét visszalettem. Magához füzte a kis fehér golyót s úgy cipelte vissza.

Az is különös, hogy a farkaspók mely, különben nem szokott hálózni, veszedelemben gyorsan sző maga körött s meg erősebbet, mint a többiek.

Figyelemre méltó, hogy az én kis pókom midig felszállt a szekrényke tetejére, ha hegedülni kezdtem a ha elhagytam, rögtön visszaereszkedett tojásaihoz.

Találtam egyszer egy földpókot valami ronda moha alatt. Ez a pók befonta magát tojásaival együtt. Oly kellemetlen volt csak ránézni is, mintha önmaga szőtte volna saját szemfedelét. Némely bók nem bírja el az egész fehér kis golyót, elviszi tehát a megbiztosabb helyre, hol aztán kényelmesen kibújhatnak a pókfiókok. Egy nagy kereszties pók fehér golyójából előbúvik háromszáz fiók is. Mindnyájan született művészek, — rögtön szőnek, mint mesterök. Először együtt társaságban készítik hálójukat; de csakhamar elpártolnak s mindenik maga kezére kezd dolgozni. Szép, mikor a helyet, keresik, hol óva legyenek szélről vagy más kellemetlen vendégtől. Egy társaságból, mely száz tagot számlált, s mely százat üveg alá zártam, nyole nap mulva csak egyetlen egyet találtam. Százat győzött le, százat emesztett meg s ellankadva pihent meg dicősege tetején.

Tartozkodási helyök különböző; még a föld alatt s vízben is található. Csupán kétszer leltem oly helyett, hol nem is gyanítottam. Élettelen hangyákat találtam az utfélen s ez tett figyelmessé. Folytattam a nyomot s végre egy faüreghez jutottam, hol egész gyarmatot találtam.

Volt köztük egy nagy veres pók, — a többiek mind kisebbek valának; mindenik pók külön szőtte hálóját s három nagyrésze is elosztá, mint valalami épületet. Ilyen formában még soha sem láttam; később üres cseresznye-magokban is észrevettem pókokat. Hálójukkal az egész magot, kívül-belül befonták.

surrant be vele, mely szeliden meglegyintette az arcokat s megcsiklandozá a szempillákat: a vastag ködön át, mintha egy sugár is lopózott volna az ablakhoz és ott tánczolna a jégvirágok között, megsokszorozva magát a tárgyalási terem falain és butorzatán.

Takaros egy teremtés. Délczeg, aranyos termet, melyre a kis virágos ködmönke, olyan módosan simult, mintha szoborra lenne öntve: fekete szemei szendén lesütve, magas domboru homloka elborulva, megjelenésében báj, mozdulataiban kecs, szoknyája s ihogásában varázs.

— Mi jaratban vagy, gyermek? — kérdi az elnök közönyösen. (Az ilyen merev, szigoru hivatalnoknak nincs érzéke semmi iránt.)

A lány megigazitja fekete kendőjét a fején és mély sóhajjal feleli:

— Nagy az én bajom, nagyon nagy.

Hangja lágy és szomorú, a szivekig hat, mint a zene, mikor már elhal is, mintha még mindig ott rezdülne a levegőben, elváltoztatva mindenkit és mindent.

A bírák arcza nem oly mogorva többé, a király képe, meg az országbiróé is odább, nyájasan integet neki a néma falról, hogy csak beszélje el azt a nagy bajt.

Tragicum is előfordul a pók életében, Egy szegény pók, melyet én figyelemmel kísértem, egyszerre csak azon vette észre, hogy tojásaiból idegen vendégek bujkálnak kifelé. A szegény állatka rémülve futotta be egész birodalmát, segílyt nem találhatott. Elszántán rohant tojásaihoz s látta, hogy valami tolvajdarázs fűzte össze tojásait az övéivel; sem maga meg nem menekült, tojásait meg sem mentheté. Mindnyájan a a rabló darázs martalékul estek. A szegény öreg pók igazán hősiesen esett el. Majd könyeztem, mikor szomorú végét láttam.

(Vége.)

A Tiszaszabályozásról.

Horváth Gyula kormánybiztos nagyérdékü cikkét közölt az Ell-ben, melyből érdekesnek tartjuk a következőket kiemelni.

A Tiszaszabályozásnak két nagy ellensége van: a szárazság és — szabályozó mérnökök elméletei. A rendszer és elv felett 1855 óta napjainkig folyt a vita, de a tényleges állapottal nem számolt senki, azt nem vették tekintetbe, hogy nincs arány a theoreticus elve, az érdekeltek vagyona s az állam-pénzereje között s ez a fő oka, hogy a hajók orvoslására oly kevés történt. Áttérve ezután a kérdés tulajdonképeni tárgyalására, ama nézetnek ad kifejezést, hogy szerves törvényt alkotni és egyszerre oldani meg a Tiszaszabályozás kérdésének műszaki, közigazgatási és pénzügyi oldalát ma még lehetetlen, s csak erőnkhez mért intézkedéseket ajánl, nevezetesen: a hol a társulatok egybeolvasztása szükséges, ott a kormány joggal és hatalommal ruházandó fel annak keresztülvitelére, azokat a társulatokat pedig, melyek életképesek, meg kell hagyni a törvény által megállapított kormányfelügyelet alatt, kikötvén azt, hogy a belvizek levezetését is kötelesek teendőik sorába felvenni,

Ott az iras, majd elmondja az: csakhogya azt még előbb meg kell keresni a kebelében, ki kell gombolni a pruszlik felső kapcsát s kezeivel benyulni érte.

Oh a csuf kapocs! Ni lepattant . . . leesett. Milyen lebüvölő látvány, a mint lehajol, érte szemérmesen s az az iras is kihull onnan.

A kegyetlen szürke fej, az elnöké, elfordul, csak a nagy kövér kéz van kinyújtva az iras felé.

— Egy végzés! — dünnyögi, a mint szuró szeme átszalad az iraton, — Bede Anna felhivatik, hogy félelvi fogságbüntetését mai napon megkezdje.

A lány szomorúan bólint fejevel s a mint azt mélyen lesüti, hatra csuszik rajta a gyászkendő s a gazdag fekete haj egy vastag fonata kioldozva omlik arczúra. Jobb is, ha eltakarja, mert ha fehér lilium volt előbb, olyan most a szegyetől, akár a bibor.

— Ma egy hete kaptuk az irást, — rebegi töredezzve.

Maga biró uram hozta, meg is magyarázta az értelmét édes anyám pedig így szólt szegény: „eredj lányom, a törvény törvény, nem lehet vele tréfálni.” Hát én el is jöttem, hogy kiáljam a felesz endőt.

Az elnök kétszer is megtörülgeti a szemüvegét, mérges hideg tekintete fölkeresi a kollegák arczát, az ablakot, a

a kormány által segélyezett társulatok ügyeit pedig a kormány által kinevezett egyen vezetésére kívánja bizni. Horváth kormánybiztos megjegyzi, hogy sokkal jobb és helyesebb volna ugyan az összes víziügyek kezelésére külön közigazgatási hatóságot létesíteni, de a fentebb ajánlott módoat a külön adminisztrációnál olcsóbb s nem ró oly nagy terhet sem az egyesekre sem az államra s a mellett eléggé célra vezet.

A kérdés megoldásának legnehezebb része a költségek felosztása, s itt jelenti Horváth, hogy az állam által nyújtott tiszai kölcsönöket határozottan drágának tartja s olcsóbb kamatlábú kölcsönt kíván, érdekes javaslatokat téve az évi üve s s a maximum megállapítására rendezésére néz. Azt, hogy az állam hasznos befektésekre olyan kamattalan kölcsönöket adjon az érdekelteknek, melyeknek visszafizetése és törlesztése csak a mutatkozó haszon arányában és az elért siker idejében történnek, a magyar állam gazdasági és hitelviszonyai mellett nem tartja keresztülvihetőnek.

Az ügyek jelenállása mellett a kormány csak két ut között választhat szerinte, t. i. vagy megtartja ugyanis a jelen helyzetet és a Tisza-szabályozást mint eddig, ugy a jövőben is társulati ügynek tekinti, minden áradás és katasztrófa alkalmával ki nem számítható és soha vissza nem fizetett összegeket költvén az állampénztárból a bekövetkező baj enyhítésére vagy ideig óráig leendő elhárítására, — vagy pedig komolyan megfontolja, hol és mikor van szükség segítségére, idején adja e segélyösszeget, biztosítván egyszersmind a pénznek rövidebb vagy hosszabb idő után leendő megtérítését is.

H I R E K.

— (A s z a r v a s i) Függetlenségi-Kör saját helyiségében (Darida-ház) f. hó 29-én táncszüveget rendez. Belépti-díj személyenként 50 kr. Kezdeté esti 8 órakor. A begyülemző jövedelem a kör pénztára javára fordittatik. Felülfizetések köszönettel vétetnek.

padlót, a nagy vaskalyhát, melynek likacsos ajtajan szikrázó tűszemek nézik vissza mereven és azt morogja önkéntelenül: a törvény, törvény.*

Majd ujra meg ujra végigolvassa az idéző végzést, azokat a kacsaringós szarka-lábakat a fehér lapon; de bizony következetesen azt mondák, hogy Bede Anna orgazdaság vétsége miatt félelvi fogságra van ítélve.

A bádög-karika örült sebességgel kezd forogni. Bizonnyosan szál támadt oda künn, a minthogy rázza is már az ablaktáblákat s mintha valakinek a hazajáró lelke volna, hideg borzongatást keltve besüvit a nyilásokon: „A törvény, törvény.”

A kegyetlen fej helyeslést bólint a tulvilági hangnak a nagy kövér kéz pedig a csengettyüt rázza meg a törvény szolgának:

— Kísérje ön el Bede Annát a fogházi felügyelőhöz.

A szolga átveszi az iratot, a lány némán fordul meg de piczi, piros ajka, a mint görcsösen megmozdul, mintha szavakat keresne.

— Talán valami mondani való van még?

— Semmi . . . semmi, csak az, hogy én Erzsi vagyok Bede Erzsi, mert tetszik tudni, a testvérnéném, az az Anna. Ma egy hete temettük szegényt.

— (A Kőrös) városunk alatt ijesztő arányokban árad, úgy, hogy ha ez csak pár napig tart így: a lejjebb fekvő zugok gyönyörű veteményeikkel az árvíz áldozatává lehetnek

— (A „Füstölő”) ezimű botrányosan együgyű antisemita havi lap városunkban több száz példányban van elterjedve. Szomorú jelenség bizonyára, midőn a fajgyűlöletet terjesztő zuglapok eme leggyarlóbbika ily elterjedésre számíthat ott, hol az irodalompartolás külömben oly miserábilis lábon áll. A lap előfizetési ára külömben egy évre 1 frt; mi első pillanatra jutányosnak látszik; de ha tekintjük, hogy egy évben mindössze 12 kis szám jelenik meg belőle: azt találjuk, hogy nagyon is drága silányság biz az.

— (Uj evang. iskola) építéséről tettünk említést, mult számunkban, melyre néh Jánóvszky Sámuel szarvasi polgár tett 6000 frnyi alapítványt. Időszerűnek látjuk ez alkalommal felvetni a kérdést, ha vajjon az egyházigazgatási közegek miért nem hatnak oda, hogy újabb magyar iskolák állítsanak, miáltal jelét adnak annak, hogy a magyarosodás a megérdeke szívükön fekszik. Ez az új iskola ismét tótajku lesz, olott azlevő egyetlen magyar iskola nagyon kevés arra, hogy a nép magyarosodásnak tér nyitassék. Folyt on azt emlegetik a lelkészek, hogy nem rajtuk, hanem a presbyteriumon múlik, miszerint e részben semmi sem tétetik. Itt az alkalom, hogy a presbyterium azon tagjai, kik a magyarosodás érdekeit szem előtt tartják: érvényre emeljék akaratukat.

— (Halálózás.) Tiszt. Elfer Jakab rabbi urat súlyos csapás érte. F. hó 18-án 4 éves kedves kis leánya Leonóra rövid szenvedés után jobblétre szenderült. Béke a korán elköltözöttnek porain!

— (Tűzjátékot) rendez ismét, ha az idő kedvező lesz, vasárnap este. Quaiser pirotechnikus kinek előző mutatványai köztetszéssel találkoztak városunkban. Az illető a jóvedelem egy részét helybeli jótékonycélra fordítja.

— (Szarvasi plébánosul) a kegyurság Dinya János b. gyulai segédlelkész urat választotta meg hat pályázó közül. Az adománylevél püspöki jóváhagyás végett már felterjesztett, s e szerint az új lelkész mielebb elfoglalhatja

— Hisz akkor nem te vagy elítélve?

— Oh édes istenem! Hát miért ítélnének el engem? Nem vétek én a légynek sem.

— De hát akkor minek jössz ide, te bolond?

— Hát úgy volt az, kérem hogy mialatt, ez a dolga* a király tabláján járt, meghalt. Mikor kiterítve feküdt a virágos kamrában, akkor jött ez a parancsolat a „félesztendő miatt”, hogy még is ki kell állani Oh menyire várta! Be jó, hogy nem bírta kivárni. Nem ezt várta...

Könyei megerednek a visszaemlékezésben alig bírja folytatni:

— A mint ott feküdt mozdulatlan, becsukott szemekkel, örökre elnémulva, megsiketülve, megigértük neki az anyámmal, mindent jóvá teszünk, a mit a szeretője miatt elkövetett. (Mert nagyon szerette azt a Kártony Gábort, miatta keveredett bünbe.) Azt gondoltuk hát...

— Mit gyermekem?

— Azt, hogy legyen meg a teljes nyngodalma a haló porában. Ne mondhassa senki, hogy adósa maradt: édes anyam a kart fizeti ki, én meg a vármegyénél szenvedem el helyette azt a félesztendőt.

A bírák egymásra néznek mosolyogva: „Milyen naiv, milyen együgyű leány!” Az elnök arca is, mintha nem volna

állomását. Dinya úrban, ki egyike a diocesis legképzettebb ifjú lelkészeinek, társadalmunk is derék tényezőt nyer.

— (Eljegyzés.) Glück Zsigmond ur az izr. egyház népiskolájának egyik derék tanítója a napokban váltott jegyet városunkban Guttman Etel kisszonnyal. A frigyhez jókívánatainkat fűzzük.

— (Hymen) Ács Albert szentandrászi gyógyszerész f. hó 18-án tartá eljegyzési ünnepélyét Kuszka Teréz kisasszonnyal, Kuszka Sámuel türkevei birtokos kedves leányával.

— (A helybeli ev. egyház iskolá) nt. Schulcz Jenő körlelkész ur jelenlétében következő sorban fognak megvizsgáltatni: Május 30-án d. e. Dankó, d. u. Chovan. 31-én d. e. Moravcsik, d. u. Krajcsovicz. Jun. 1-én d. e. Sziráczky, d. u. Boros. 2-án d. e. Benczur, d. u. Laukó. 3-án d. e. Opavszky, d. u. Rohoska. 4-én d. u. Csernák. 5-én d. e. Molnár, d. u. Benka. 6-án d. e. Mocskónyi iskolája. A vizsgák reggel 8. délután 2 órákon veendik kezdetüket. A tanúgy barátai szívesen láttatnak.

— (A szentandrászi népkör) f. hó 29-én a szarvasi első zenekar közreműködése mellett saját czéljára tánczvizalmat rendez. Mint értesülénk e tánczvizalomra a kerület országgyűlési képviselőjét Györy Elek urat is várják.

— (A földrajzban) megörökítve. Nehány nap óta a földteke egy újabb várossal gazdagabb mely Margherita olasz királynőtől nyerte nevét. Az új város Indiában fekszik. Egy vasuti társulat építette Parganini bellunoi mérnök tervei szerint, ki ezt a város királynőjéről nevezte el.

— (Meglótt) királyi palota. Brüsszelből vakmerő lópást jelentenek. A királyi palotából ugyanis négy értékes képet loptak el. A képek a királyné hálószobájának előcsarnokában fűgtek. A tettesek ismeretlenek.

— (Sajátságos) tünetényt észleltek pár nap előtt a rajna-rhonei csatornában, melyben millió és millió döglött vízi csiga borítja el a víz felületét. Ugy látszik, hogy mint a múlt évben a rákok, úgy most a csigák közt ütött ki valami betegség, mely millióként ragadja el őket.

olyan szertartásos hideg. Sárga kendőjével nem is annyira a homlokát törli; talán lejjebb valamit...

— Jól van leányom, — szolt halkán és szeliden, — hanem megállj csak, most jut eszembe.

Széles tenyerét homlokára tapasztja s úgy tesz mintha gondolatokba mélyedne.

— Igen, igen, nagy tévedés van a dologban. Hibás irást küldtünk hozzátok...

Nagy, melázó szeméit élénken emeli fel a leány az öregre s mohón szol közbe:

— Lássák! lássák!

Olyan fájó szemrehányás van hangjában, hogy az öreg elnök megint a zsebkendőhöz nyul. A kegyetlen ember el van érzékenyülve. Oda lép a lányhoz, megsimogatja gyöngéden azt a holló haját a fején.

— Odafönt másképp tudódott ki az igazság. Eredj haza leányom, tisztelem édes anyádat, mondd meg neki, hogy Anna nénéd ártatlan volt

— Gondoltuk mi azt! — suttogá s kis kezét szívéhez szoritotta.

Mikszáth Kálmán.

— (H a l á l o z á s.) Miskolczi Péter mezővárosi királyi közjegyző f. hó 23-án szélhűtés következtében hirtelen elhunyt, 58 éves korában. A váratlanul elhunyt derék férfi földi maradványai a közrészvét imponáló nyilvánulása mellett f. hó 25-én helyezték örök nyugalomra két hóval ezelőtt elhunyt neje mellé. Béke poraia!

(J u n i á l i s.) A szarvasi kisedővő egyesület igazgatósága, az intézet javára, Junius hó 10-én táncvigalmat rendez. Az e célra felkért rendezőség, ugyszintén az elnökség mindent elkövet a mulatság sikerére nézve. A meghívók közelebb küldetnek szét.

— (A z i d ő j á r á s i) szabályok. Courtenay Fox. jöhírű meteorologus az év egyes hónapjaira vonatkozólag következő tételeket állapított meg. Hideg tavaszra hűvös nyár és hideg őszt következik míg meleg nyár után meleg őszt várható. Nem kevesebb, mint 8 hónapban, t. i. január, április, június, július, augusztus, szeptember, november és decemberben hajlandó az időjárás a következő hónapba átmenni. Ha június, július, augusztus, vagy december meleg, akkor fel lehet tenni, hogy a következő hónap, t. i. július, augusztus, szeptember és január is meleg lesz. Ha két hónap t. i. június és július meleg, akkor két száraz hónap szokott rá következni. Számos példa bizonyítja, hogy a hónapok csapadéka az időjárásnak megelőzőleg végbement végleteivel összefüggésben áll. Ha például augusztus, vagy szeptember meleg, szeptembernek illetőleg októbernek a nedvességre hajlama van. Ha ellenben szeptember vagy november hűvös nagyon, valószínű hogy október vagy december száraz fog lenni. Ha február, június, vagy július igen szárazak az ezek után következő hónapok tehát március, vagy április nedvesek; föl lehet tenni, hogy február, április vagy május melegek lesznek.

— (H o g y é l) az orosz csár. Egy francia lapnak Pétervárról a következőket írják: Az orosz csár a legnagyobb visszavonultságában és elzárkózottságban él. Kastélyát három fal övezi körül. Ha a miniszterek beszélni akarnak az uralkodóval, előbb három szobán vezetik őket keresztül s megállapítják személyazonosságukat. A csár testgyakorlata abban áll, hogy fát vág.

Tarkaságok.

Milyen a szerencse? Midőn V. Károly császár Metznél megverték, ily szókra fakadt:

A szerencse olyan, mint a fiatal menyecske, ki csak az ifjakat szereti, a vénekre pedig rá se néz.

* * *

Egy jól megtermett ember azt mondá egy kicsinek, hogy soha nem látott nagyobb bolondot mint ő. Erre a kicsi: „azért, mert sohasem tekintettél a tü körbe.”

* * *

Éljen! Nagyon jól tudta a leczkáját a különben ostobaságaról híres nebuló. Tanuló társai meglepetve e hallatlan ritka eseményen, hangos „éljen”-nel adták a jó siker felett meglegedésöknek kifejezést. — „Korunknak éppen az a jellemző tulajdonsága” — mondá a tapasztalt demonstration s a disciplina megsértése felett boszorkodó tanár — „hogy rendszeren a számarai: ara... a legviharosabb... eneket.” — „Éljen a tanár úr!” — zudult fel a megjegyzés által elragadtatott ifjuság.

* * *

Milyen a házasság?

A házasság olyan mint az ostromolt város. Azok kik benne vannak, szeretnék elhagyni, a kik pedig künn vannak azok szeretnének bejutni.

--

Egy vallási dologban nem épen erős férj érzi közeledni utolsó óráját. Magához szólítja feleségét s így szól:

Hallgass ide. . . Azt akarom, hogy temetésemnél ne legyen egyházi szertartás, sem pompa.

A nő nem felel.

- Nos te nem válaszolsz? Nem akarod ezt nekem megigérni?

Mire a nő rábeszélő gyengédséggel szól:

— Halj meg előbb. Aztán majd meglátjuk.

—

Egy jogtudort, a ki egyéves önkénytes, valami vétség miatt arra ítélnék, hogy a kaszárnyában mindenféle közlegényi teendőket végezzen. Többek között söpörnie is kell.

A káplár egy darabig gunyosan nézi, aztán rákiált félíg szánalmasan:

Nem resteli, hogy doktor és még csak udvart sem tud söpörni?! . . .]

—

Egy hírneves homeopátha orvoshoz be állit egy angol lord és elpanaszolja baját.

Az orvos figyelmesen meghallgatja s aztán elővesz egy üveget.

- Szagolja meg, — szól a páciensnek.

Az angol úgy tesz és várja az orvos további rendelkezéseit.

— Ön meg van gyógyítva — mond az orvos méltóságteljesen és elteszi az üveget.

Mennyivel tartozom? kérdi a megylepett lord.

— Száz font sterlinggel.

Az angol kinyitja tárcáját, kivesz belőle egy nagy bankjegyet, odatartja az orvos orra alá, így szólva:

— Szagolja meg, ön ki van fizetve!

Azzal zsebregyüri pénzét és szóltalanul távozik.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos: Sipos Soma.

2 — 3

Hirdetés.

Özv. Thuri Jánosné tulajdonát képező

a szarvasi 1497 sz. tjkbe felvett, belső piacz téren lévő üres telek fele része szabad kézből

eladó.

A feltételek megtudhatók Fürich Dénes ügyvédnél Szarvason.

Hirdetmény.

Szarvas város kiváltakozott közönsége részéről közölni szeretném, hogy a városi tanács a városi palacz helynévszeredési jog 3. cikk f. 1882 évi június 15-től nyilvános árverés útján június 5-én hasznobérbe fog kiadni; minthogy azonban zárt ajánlatok is elfogadtnak, a bérleti szándékozók felhivatnak, hogy nyelén ajánlataikat, külön a halászat, külön a halászművelési bérletre vonatkozólag a június 5. f. 1882 évi június 5-ig a „reg. közbirtokosság pénztárához Szarvason” czimezve, ahol a feltételek is megtekinthetők — benyújtani szíveskedjenek.

Szarvas 1882 évi májushó 8-án.

Salacz Ferencz

2 — 3 reg közb. elnök

Hasznobéri hirdetés.

G. öf. Károlyi Sándor ö. Méltsga

uradalmához tartozó

Terehalmi-puszta

Szenteshez 1¹/₄ óra, Szarvashoz 1 óra

300 holdtól egészen 600 holdig

terjedő részletekben

f. 1882 évi október 1-től több évekre

HASZONBÉRBE ADANDÓ.

Bővebb értesítéssel **Eö. döggh Aurél** gazdasági tisztviselői irályságon z'gáland.

1 — 3

Dreher Antal-féle

kiviteli palaczkserek

egyedül kaphatók és megrendelhetők csakis

Dietrich és Gottschlignél Budapesten, vagy

Dreher Antalnál, Kőbányán.

A nyáron át naponta háromszor friss töltése a palaczkok töltése czéljára eltett, legkitünőbb kiviteli palaczksereknek.

Ismételadókat legnagyobb előnyökben és engedélyekben részesítjük

Szives tudomásra.

A t. cz. közönséget, mely csak Dreher-féle kiviteli sört fogyaszt, arra figyelmeztetjük, hogy csak azon palaczkserek hamisítatlanok és eredetiek, melyeknek vignettáin a **Dietrich és Gottschlig** világosan észrevehető.

Gyógyítása

a mellgyengeségnek, köhögés, fulladás, vérköhögés, almatlanság, étvágyhiány, tüdő és gyomor-bajoknak.
az egyedül valódi

11 — 12

HOFF JÁNOS-féle

maláta tápszer gyártmányainak használata által, mint HOFF JÁNOS-féle maláta-kivonat egészségi sör, a HOFF JÁNOS-féle koncentrált maláta-kivonat, a HOFF JÁNOS-féle maláta egészségi chokoládé és a HOFF JÁNOS-féle mellmaláta cukorkák.

A csaknem minden európai állam, csász. kir. udvari szállítója
HOFF JÁNOS

porosz kir. kereskedelmi tanácsos, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, a főbb porosz és német rendek lovagjának. A Hoff János-féle malátakivonat feltalálója s egyedüli készítőjének.

Bécs, Gyárhelyiség Grabenhof. 2 sz. Iroda és Gyári raktár Graben, Braunerstrasse 8. sz.

Reménytelenül szenvedtem öt éven át a leghevesebb gyomori hurutban. A legbensőbb bálámot fejezem önnek ki annak meggyógyításáért melyet csakis az ön Hoff János-féle malátakivonat egészség-sörének használata által értem el, s ez által ma már ismét egészségemet visszanyertem. A hasonló bajban szenvedők előnyére kérem ezen soraim nyilatkoztatására Mély tisztelettel
Szegvár, 1881. nov. 6 **STABL FERENCZ.**
földbirtokos.

(Kivonatban.) Az ön HOFF-féle malátakivonati-egészségi söre már egyszer megmentette életemet és annak jótékony élvezete egészségemnek még most is nélkülözhetlen.

Maradtam mély tisztelettel Baros Miklós Fr. Pozsonyban Duna-utca 450. sz. június 25. 1879.

Szarvason kapható Nyácsik Soma urnál,
Mezőtúron Schreiber Sámsonnal.

AZ „ÁRPÁD” IRODALMI

ÉS NYOMDAI INTÉZET

S Z A R V A S O N,

ajánlkozik mindennemű nyomdai munka gyors és diszes kiállítására

Községi és gyámírovatos iven,

HIVATALOS NYOMTATVÁNYOK,

minden alakban,

ügyvendi- és kereskedelmi nyomtatványok

FALRAGASZOK, KÖRLEVELEK,

levélfejek és levélborítékok, névjegyek, füzetek és könyvek

a legjutányosb áron állittatnak ki.

 Vidéki megrendelések pontosan teljesittetnek.

A z Á r p á d i n t é z e t ügyvezetősége

Szarvason.